

Záznam z rozporového konania s Asociáciou súkromných škôl a školských zariadení SR

k Návrhu zákona o odbornom vzdelávaní a príprave a o zmene a doplnení niektorých zákonov

---

Dátum: 17. december 2014

Miesto: Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR

Prítomní: Juraj Draxler, MA, JUDr. Žaneta Surmajová, PhD., Ing. Marian Galan, PhDr. Saskia Repčíková, Mgr. Ľubica Petříková, Ing. Jaroslav Kušnír

Zásadné pripomienky Asociácie súkromných škôl a školských zariadení SR:

1. § 32 (3)

Samosprávny kraj určuje počet tried prvého ročníka stredných škôl podľa odseku 2 podľa

- a) regionálnej stratégie výchovy a vzdelávania v stredných školách,
- b) analýz a prognóz o vývoji trhu práce vo svojej územnej pôsobnosti,
- c) materiálo-technického a priestorového zabezpečenia strednej školy,
- d) výsledkov monitorovania a hodnotenia kvality výchovy a vzdelávania vykonaných Štátnou školskou inšpekciou
- e) výsledkov hodnotenia externej časti maturitnej skúšky a písomnej formy internej časti maturitnej skúšky,
- g) výsledkov teoretickej časti odbornej zložky maturitnej skúšky, praktickej časti odbornej zložky maturitnej skúšky, absolventskej skúšky a záverečnej skúšky,
- f) personálneho zabezpečenia školy,
- g) výsledkov z celoslovenských kôl súťaží alebo predmetových olympiád a výsledkov medzinárodných kôl súťaží alebo predmetových olympiád,
- h) účasti strednej školy v medzinárodných projektoch alebo medzinárodných programoch,
- i) spolupráce strednej odbornej školy so zamestnávateľom na základe zmluvy o duálnom vzdelávaní,
- j) spolupráce strednej odbornej školy so zamestnávateľom na základe zmluvy o poskytovaní praktického vyučovania,
- k) oprávnenia strednej odbornej školy používať označenie centrum odborného vzdelávania a prípravy,
- l) percentuálneho podielu evidovaných nezamestnaných absolventov na úradoch práce, sociálnych vecí a rodiny vo vzťahu k počtu absolventov strednej školy v danom študijnom odbore alebo v danom učebnom odbore,
- m) percentuálneho podielu prijatých žiakov do 1. ročníka vzhľadom na stanovený počet tried na predchádzajúci školský rok,

Odôvodnenie:

Predložený návrh absolútne nezohľadňuje kvalitatívne ukazovatele škôl, ktoré boli doteraz zakomponované v doterajšom zákone a prakticky sa zameriava len na spoluprácu školy so zamestnávateľmi bez ohľadu na kvalitu vzdelávacieho procesu. Je potrebné zabezpečiť kvalitný vzdelávací proces samozrejme v spolupráci a možnosťami zamestnávateľov. Je nevyhnutné doplniť aj pôvodné kritéria podľa ktorých rozhodovali samosprávne kraje.

Záver:

Pripomienka čiastočne akceptovaná.

2. § 32

Navrhované znenie:

Ministerstvo školstva môže vo verejnom záujme na návrh zriaďovateľa strednej školy, príslušnej stavovskej organizácie, príslušnej profesijnej organizácie alebo príslušného ministerstva podľa § 29 ods. 2 písm. a) štvrtého až ôsmeho bodu rozhodnúť o zvýšení počtu tried prvého ročníka stredných škôl určeného podľa § 32 ods. 2.

Odôvodnenie:

Predchádzajúca zákonná úprava umožňovala ministrovi zvýšiť počet tried škole a tým zabrániť jej zániku, ak samosprávny kraj rozhodol o počte tried nepriaznivo a škola predložila dokumenty potvrdzujúce, že je vo verejnom záujme, aby pokračovala ďalej. Kompetenciu ministra, ktorý rozhoduje o záležitostiach, týkajúcich sa siete škôl a školských zariadení MŠVVaŠ SR nemožno obmedziť existenciou zmlúv o duálnom vzdelávaní, pretože samosprávny kraj rozhoduje aj o prvých triedach škôl, na ktoré sa povinnosť uzatvoriť zmluvy o vzdelávaní nevzťahuje (napríklad gymnáziá.) Rovnako ju nemožno obmedzovať iba na časť študijných a učebných odborov, ktorých preferencie sa môžu medziročne meniť. Minister školstva vzhľadom na svoju zodpovednosť na rezort ako taký a celoštátnu stratégiu vzdelávania, musí mať kompetenciu zmeniť rozhodnutie samosprávneho kraja, ak je to vo všeobecnom verejnom záujme.

Záver:

Pripomienka akceptovaná.

3. § 32 (2)

Samosprávny kraj po prerokovaní v Krajskej rade pre odborné vzdelávanie a prípravu (ďalej len „krajská rada“) určuje do 15. novembra všeobecne záväzným nariadením pre stredné školy vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti počet tried prvého ročníka v dennej forme štúdia v členení na jednotlivé študijné odbory alebo na jednotlivé učebné odbory a počet spoločných tried prvého ročníka v členení na jednotlivé príbuzné študijné odbory alebo na jednotlivé príbuzné učebné odbory, financovaných podľa osobitného predpisu) pre prijímacie konanie pre nasledujúci školský rok.

Odôvodnenie:

V zmysle pripravovaného nového zákona č. 184/2009 Z. z. o odbornom vzdelávaní a príprave a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších právnych predpisov má byť samosprávnym krajom zákonom zverená kompetencia vydávať súhlas zriaďovateľom súkromných a cirkevných škôl s počtom tried prvých ročníkov pre nasledujúce prijímacie konanie v súlade s regionálnou stratégiou odborného vzdelávania a prípravy a s analýzami a prognózami o vývoji trhu práce.

V zmysle § 19 z. č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších právnych predpisov: „Školu, školské zariadenie, stredisko praktického vyučovania alebo pracovisko praktického vyučovania môže zriadiť:

- a) obec,
- b) samosprávny kraj,

- c) krajský školský úrad,
- d) štátom uznaná cirkev alebo náboženská spoločnosť,
- e) iná právnická osoba alebo fyzická osoba.“

Vychádzajúc ďalej zo znenia ustanovenia § 3 písm. p z. č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších právnych predpisov je výchova i vzdelávanie založené na princípoch rovnoprávnosti postavenia škôl a školských zariadení bez rozdielu zriaďovateľa.

Z vyššie uvedeného jednoznačne vyplýva úmysel zákonodarcu deklarovať rovnocennosť statusového postavenia všetkých škôl a školských zariadení bez rozdielu zriaďovateľa ako základného princípu, na ktorom je postavený systém poskytovania výchovy a vzdelávania.

Školy a školské zariadenia sú bez ohľadu na zriaďovateľa subjekty zabezpečujúce výchovu a vzdelávanie a tak napĺňajú obsahovú stránku ústavného princípu na vzdelanie zakotveného v čl. 42 ods. 1 Ústavy SR. I napriek ich nepodnikateľskému charakteru sú však účastníkmi hospodárskej súťaže, čo vyplýva z ustanovenia § 3 ods. 2 Zákona o ochrane hospodárskej súťaže, v ktorom sa ustanovuje, že účastníkom hospodárskej súťaže môže byť aj fyzická osoba a právnická osoba, ich združenia a združenia týchto združení, ak ide o ich činnosti a konania, ktoré súvisia alebo môžu súvisieť so súťažou bez ohľadu na to, či tieto činnosti a konania sú alebo nie sú zamerané na dosahovanie zisku. Účastníkmi hospodárskej súťaže sa súkromné a cirkevné školy a súkromné a cirkevné školské zariadenia stávajú okamihom ich zaradenia do siete škôl a školských zariadení bez potreby ďalších úradných rozhodnutí. Od tohto momentu im Slovenská republika prostredníctvom článku 55 ods. 2 Ústavy SR garantuje, že pre ne platia rovnaké pravidlá správania sa na trhu ako pre verejné školy a verejné školské zariadenia, ktorých účelom je zamedziť konaniu, ktoré ohrozuje a deformuje prirodzené trhové prostredie v oblasti poskytovania výchovy a vzdelávania a obmedzuje ich prirodzený vývoj.

Prijatím predmetnej novely by totiž došlo ku konfliktu záujmov na strane samosprávneho kraja, ktorý je na jednej strane sám zriaďovateľom väčšiny stredných verejných škôl a na druhej strane bude vydávať súhlas zriaďovateľom súkromných a cirkevných škôl s počtom tried prvých ročníkov pre nasledujúce prijímacie konanie. Z uvedeného je teda zrejmé, že samosprávny kraj v prípade udelenia resp. neudelenia súhlasu s počtom tried prvých ročníkov pre nasledujúce prijímacie konanie zriaďovateľom súkromných a cirkevných škôl bude súčasne nepriamo rozhodovať aj o počte tried prvých ročníkov pre nasledujúce prijímacie konanie stredných verejných škôl, ktorých je sám zriaďovateľom. V danom prípade je nepochybné, že bude v záujme každého samosprávneho kraja, aby sa dosiahol čo najvyšší počet prvých ročníkov stredných verejných škôl, ktorých zriaďovateľom je tento samosprávny kraj.

Takýmto konaním by došlo k porušovaniu ústavou garantovaných rovnakých pravidiel správania sa na trhu pre všetkých súťažiteľov, akými jednoznačne samosprávny kraj a zriaďovatelia súkromných a cirkevných škôl sú.

Jedným z predpokladaných zámerov predmetnej novely je prispôsobiť vzdelávanie na stredných školách požiadavkám trhu práce, ako aj reagovať na riešenie situácie v prípade nadbytočných študijných odborov, o ktorých absolventov trh práce nemá záujem. S takouto požiadavkou evidentne súvisí aj zámer znižovať počty tried na školách. Je však dôvodné predpokladať, že samosprávny kraj, ako zriaďovateľ verejných stredných škôl nebude rozhodovať o znižovaní stavu žiakov na svojich školách, keďže takýmto konaním by zjavne pôsobil proti svojim záujmom a v konečnom dôsledku by spôsobil prílev menšieho množstva štátnych peňazí do svojho rozpočtu.

Záver:

Pripomienka neakceptovaná rozpor trvá. K problematike uplatňovania kompetencii samosprávnych krajov bude vypracovaná analýza, ktorá bude prerokovaná na Rade vlády SR pre odborné vzdelávania a prípravu v januári 2015.

4. Čl. XIII. (36)

v § 64 ods. 3 znie

„(3) Orgán miestnej štátnej správy v školstve rozhodne do 30. septembra o počte tried prvého ročníka v stredných školách, ktorá má vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti, pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami a v študijných odboroch v školách, ktoré má vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti, v ktorých sa výchova a vzdelávanie uskutočňuje v cudzom jazyku na základe medzinárodnej dohody pre prijímacie konanie pre nasledujúci školský rok.

Odôvodnenie:

Prijatím predmetnej novely by došlo ku konfliktu záujmov na strane orgánu miestnej štátnej správy v školstve (Okresný úrad), ktorý je na jednej strane sám zriaďovateľom stredných verejných škôl a na druhej strane bude vydávať súhlas zriaďovateľom, ktorí zriaďujú školy na základe medzištátnych zmlúv, zriaďovateľom súkromných a cirkevných škôl s počtom tried prvých ročníkov pre nasledujúce prijímacie konanie. Z uvedeného je zrejmé, že orgánu miestnej štátnej správy v školstve (Okresný úrad) v prípade udelenia resp. neudelenia súhlasu s počtom tried prvých ročníkov pre nasledujúce prijímacie konanie zriaďovateľom súkromných a cirkevných škôl bude súčasne nepriamo rozhodovať aj o počte tried prvých ročníkov pre nasledujúce prijímacie konanie stredných verejných škôl, ktorých je sám zriaďovateľom.

Záver:

Pripomienka predkladateľom stiahnutá.

V Bratislave dňa 17. decembra 2014

Zapísal: Ing. Marian Galan

Podpísané za:

**Ministerstvo školstva, vedy, výskumu
a športu SR:**

Juraj Draxler, MA v. r.

Asociáciu súkromných škôl a školských

zariadení SR:

PhDr. Saskia Repčíková v. r.